

* **Tulo.** Maldika k malpeza, reto-simila, travidebla teksaĵo : *larma nebulo pendas kvazaŭ ~o antaŭ lia rigardo B.*

* **Tulipo.** Ornama bulba veg. el fam. liliacoj kun belaj diverskoloraj floroj (*tulipa*).

tumoro B. 𐌖. Malsaneca ĉelaro kreskanta en la organismo. Kp VERUKO, KANCERO, ŜANKRO.

* **Tumulto.** Konfuza malorda k brua malkvietiĝo de homamaso : *infera ~o B; bolis terura ~o B; petolema ~o de maskoj; ~a kunveno; ~emaj infanoj.* Kp EKSCITO, AGITIĜO. ~i (ntr). Brue k malorde malkvietiĝi : *kial ~as popoloj k gentoj pripensas vanafon Z ? la popolo' ~as en supozoj pri l' morto de Polonio Z; tiam ~iĝis la tuta komunumo k ekmurmuris kontraŭ Moseo Z.*

tuno. 1 Mezurunuoj de pezo valoranta 1000 kilogramojn (metra ~o) aŭ 1016 kilogramojn (angla ~o). 2 (Ev.) Tino 2.

tundro (Ge). Senarba marĉa Siberia stepo, kie kreskas nur muskoj k likenoj.

Tunelo. Subtera vojlalerio.

tungsteno 𐌖 W. Hemia elemento, metalo malmola, griza, uzata por hardi ŝtalon k por fabriki filamentojn al inkandeskaj k elektronaj lampoj.

Tuniko. Ĉe la antikvuloj suba vesto, speco de ĉemizoj, kun mallongaj manikoj, atinganta ĝis genuoj k uzata de virinoj same kiel de viroj.

* **Turo.** Tre alta, ne tre vasta konstruo, plej ofte ronda aŭ kvadrata : *~o de preĝejo; la Pariza Eiffel~o* (Vd LUMO).

Turbo. Ludilo konsistanta el konusforma peco kun centra pinto, kiun oni diversmaniere rapide turnsvingas sur la grundo.

* **Turbano.** Vira kapvesto ĉe Orientaj popoloj, konsistanta el tuko plurfoje volvita ĉirkaŭ la kapo.

Turbino. Maŝino por produkti movon, konsistanta el rado provizita per platoj aŭ kestetoj, kiu rapide turniĝas sub premo de falanta akvo, de vaporo aŭ de gaso.

* **Turdo.** Birdo el ordo de paseroj, najbara al merlo, kun punkte makulita plumaro (*turdus*).

Turismo. Vojaĝado aŭ ekskursado por plezuro aŭ sporto.

Turisto. Homo vojaĝanta por plezuro aŭ sporto.

* **Turkiso.** Mالدiafana verdeblua juvelŝtono.

* **Turmenti** (tr). 1 Suferigi iun per kruelaj korpaj suferoj : *malbonaj infanoj amas ~i bestojn Z; se malsato ~as, lupo limon ne sentas Z; ŝin terure ~is la frosto Z; kiel gravedulino ~iĝas k krias en siaj doloroj Z.* Kp TORTURI, MARTIRO, KRUCO. 2 (f) Suferigi iun per moralaj suferoj : *maltrankvilo ~is lin B; kiun malĝojo ne ~is, tiun ĝojo ne sentas Z; ~ila per konstantaj duboj Z; ĉiuj estis ~ataj de la timo, ke, tro da bono ne ~as Z; ~i iun per postuloj Z; forpuŝi ion tro pezan, tro ~an por sia koro Z; ~oplenaj formalajoj.* Kp DOLORIGI, ĈAGRENI, ĈIKANI, MALTRANKVILIGI.

* **Turni** (tr). 1 Movi ion ĉirkaŭ ĝia akso : *~i radon; ~i ŝlosilon en la seruro; ~i la kapon dekstren; (trans)~i la paĝojn de libro B; (f) li estis belulo k ~is la kapojn (malsaĝigis) al la virinoj B; ~i k re~i (f. ĉiuflanke konsideri) ideon; la vento ~opelis la foliojn Z.* Kp KIRLI. 2 (f) Direkti en iun direkton : *~i posten la ĉevalon B; malestime ~i la dorson al iu; re~u vin de viaj malbonaj vojoj Z; ~i la okulojn al la pordo; ~i sian rigardon, atenton al io; ~i ĉiujn siajn fortojn, klopodojn al iu celo; la randoj de la ĉinaj tegmentoj estas ~itaj supren.* Kp CELL, ADRESI, APLIKI. 3 (f) Meti en novan staton, ŝanĝi : *la edziĝo de la princo devis alporti al ŝi la morton k ~i ŝin en ŝaŭmon sur la maro Z.* Kp TRANSFORMI, METAMORFOZI. ~iĝi, sin ~i. 1 Moviĝi ĉirkaŭ sia akso : *la rado ~iĝis rapide; la pordo ~iĝas sur sia hoko Z; la tero ~iĝas ĉirkaŭ sia akso k rondiras ĉirkaŭ la suno B; junaj fraŭlinoj ~iĝadis en gaja danco Z; ~iĝadi kiel serpento Z (rapide ĉiufanken tordi sian korpon); la neĝo ~iĝadis Z; la reĝo sin ~is k ~adis antaŭ la spegulo Z; li sin ~is sur la kalkano Z; maldiligentulo ~iĝas sur sia tilo Z.* Kp TORDI. 2 Ŝanĝi sian direkton : *tie la karavano sin ~is al la sudo; sin ~i kontraŭ la malmikon; la fortune povas forlasi nin, eĉ sin ~i kontraŭ ni B; (f) kien ajn li sin ~os, li sukcesos Z; sin ~i al iu kun peto por helpo; por ĉiuj informoj ~u vin al S-ro A; ne ~u vin al idoloj Z;*